

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ФРЕНСКИ ЕЗИК ЗА VIII КЛАС

(ИНТЕНЗИВНО ИЗУЧАВАНЕ)

УЧЕБНАТА ПРОГРАМА ВКЛЮЧВА:

- I. Увод
- II. Общи и специфични цели на обучението по френски език в осми клас
- III. Очаквани резултати от обучението в края на класа
- IV. Учебно съдържание
- V. Методически насоки
- VI. Специфични форми на оценяване

I. УВОД

Учебната програма по френски език за осми клас с интензивно изучаване на чужд език съответства на съвременните потребности и тенденции в изучаването на чужди езици, съставена е на базата на Държавните образователни изисквания, ВИР на учебната област „чужди езици“ и на „Общата европейска рамка за изучаване и преподаване на чужди езици“ на Съвета на Европа, както и на критериите за покриване на DELF и DALF, така и в съответствие с изискванията за полагане на матуритетни изпити на МОН. Учебното съдържание обхваща следните компоненти: словесни действия, понятия, текстове, теми, сфери, роли и места на общуване, граматика и лексика в съответствие с тематиката. То се представя от функционална гледна точка и е пряко свързано с достигане на владеене на езика на първо равнище по четирите ядра на учебното съдържание, съобразно ДООИ.

Представянето в шест колони е според Рамковите изисквания и целта е постигане на уеднаквен прочит на програмите, както и на по-точна представа за общата им посока по всички дисциплини. Рамката, в която е поставена учебната програма, съдържа шест колони. Ядрата (колона 1) съответстват на рецептивните и продуктивните умения, които се постигат чрез съдържанието, изложено в следващите колони. В колона 2 са конкретизирани целите на обучението, чиито резултати подлежат на оценка. Съдържанието на компонентите в колона 3 се отнася за четирите ядра на програмата. В колона 4 са посочени новите понятия и акценти, присъщи на равнището. Те представляват своеобразни ключови моменти в преподаването. В колона 5 са представени конкретните контекст и дейности по ядра. Колона 6 съдържа понятия, фигуриращи в програмите на други учебни дисциплини, изучавани на съответното ниво и даващи възможност за реализиране на интердисциплинни подходи в работата по френски език.

Програмата е предназначена за ползване от учители, съставители на учебници, експерти, учители-методици, преподаватели, ангажирани с подготовката и квалификацията на учители.

Въпреки че програмата е документ за специалисти, препоръчва се тя да се използва от директорите на учебните заведения, от родители, ученици, за да се запознаят с общите принципи и конкретните параметри на обучението по френски език.

Обучението се осъществява в рамките на **36 учебни седмици, в рамките на 18 задължителни часа – общо 648.**

II. ЦЕЛИ

1. Общи цели

Обучението по френски език в профилираните гимназии като неделима част от общообразователния процес в българското училище е насочено към интелектуалното и емоционалното развитие на ученика, което ще допринесе за пълноценната му изява и подготовка за реализация. Това обучение има за цел придобиването на езикови познания и комуникативна компетентност, изграждане на умения за самостоятелна работа и в сътрудничество, развитие на критическо мислене, творчески дух, готовност за интеркултурно сътрудничество, развиване на толерантност и формиране на гражданска позиция.

Обучението по френски език способства за изграждане у ученика на умения да: наблюдава; открива закономерности; организира информация в категории и групи; запомня; планира; анализира; синтезира; прави преценка; взема решения за действия; споделя опит; работи в екип.

Съприкосновението с френскоезичната култура води подрастващите до преосмисляне на собствената им културна идентичност. Интензивното обучение води до степен на билингвизъм, при която езикът се използва и като средство за обучение в различни области на познанието.

2. Специфични цели

В процеса на обучение в осми клас се формират базисно всички аспекти на комуникативната компетентност: лингвистичен, функционален, социокултурен, стратегически. Тези аспекти са части на четирите вида речева дейност, които учениците овладяват – четене, слушане, говорене и писане.

Учениците придобиват умения, които ще им позволят в следващите нива да изучават дисциплини на френски език

Усвояват се разнообразни стратегии за учене на чужд език.

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО ФРЕНСКИ ЕЗИК ЗА VIII КЛАС С ИНТЕНЗИВНО ИЗУЧАВАНЕ

III. Очаквани резултати		IV. Учебно съдържание			
Ядра на УС	Очаквани резултати на ниво учебна програма	Очаквани резултати по компоненти	Основни нови понятия	Контекст и дейности	Възможности за междупредметни връзки
1	2	3	4	5	6
С Л У Ш А Н Е	<p>Ученикът разбира основната информация от ограничен по обем брой публицистични и художествени текстове при нормална скорост на говорене и стандартно произношение</p> <ul style="list-style-type: none"> • Определя източник и вид на текста • Разбира общия смисъл и разграничава основните етапи • Различава говорещите, тона на изказванията <p>Разбира инструкции и указания</p> <p>Разбира в подробности разговори и изказвания, свързани със заобикалящата го среда, ежедневни ситуации, както и кратки съобщения</p> <ul style="list-style-type: none"> • Извлича информация за събития, лица, предмети, места • Различава и сравнява гледни точки, намерения, чувства, отношения, аргументи • Разграничава видовете езикови стилове <p>Разбира конкретна информация от публицистични източници</p> <ul style="list-style-type: none"> • Извлича определена информация 	<p>Учениците трябва да могат да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разбират основната информация от художествени текстове, новини, репортажи, състезания, реклами от радио-телевизионни предавания, песни, разговори в пряк контакт и по телефона, дискусии, откъси от филми, съобщения в сферата на услугите • Изпълняват ролята на слушател в сферата на средствата за масова информация, услугите и свободното време • Разбират текстове по теми за ежедневие, бит, учебна среда, дом, семейство, приятели, междуличностни отношения, начин на живот, свободно време, мода, време (астрономическо), празници, обичаи, културно наследство, съвремие и странознание, културни прояви, спорт, услуги, пътуване, транспорт, туризъм, екология, природна среда, професии • Разбират и разграничават частите на речта и изречението и техните функции и връзки, видове изречения, отношения във времето и пространството (времена, модалност и наклонения, съгласуване на времената в изявително наклонение), деятелен и страдателен залог, логически отношения на условия и подчиненост, противопоставяне, цел, причина, пряка и непряка реч • Разбират разположения във времето и пространството, количествени и качествени отношения, връзки за притежание, сравнение, логически връзки 	<p>Логически отношения в изречението и текста</p> <p>Текстова разновидност</p> <p>Аргументация</p> <p>Инфинитив</p> <p>Модалност</p> <p>Съгласуване на времената</p> <p>Конструкции за изтъкване</p> <p>Безлични форми</p> <p>Идиоми</p> <p>Ритмична група</p>	<p>На учениците трябва да се даде възможност да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • слушат оригинална френска реч • работят с материали от различни информационни източници (радио, телевизия, видео, VIFAX, интернет, други справочни материали) • работят индивидуално, в малки и големи групи • прилагат различни стратегии за слушане • изграждат стратегия за слушане 	<p>Учениците използват и прилагат придобитите до този момент на обучение знания в различните културно-образователни области и осъществяват междупредметни връзки по:</p> <p>Български език и литература</p> <p>Разпознаване и прилагане на граматичните категории и структури, Разпознаване на текстовите разновидности, литературните жанрове и видове</p> <p>Общуване в комуникативни ситуации</p> <p>Умения за работа с текстове</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Анализира и синтезира информация от различни източници • Разграничава конкретни елементи <p>Ч Разбира основната информация от публицистични, Е художествени и научно-популярни текстове на Т стандартен език</p> <ul style="list-style-type: none"> • Различава основните видове текст, структура и източници • Проследява основните идеи и сюжетна линия • Прави анализ и съставя план • Развива умения за езикова догадка <p>Разбира в подробности лични и читателски писма, указания, текстове от справочници и енциклопедии, дидактизирани текстове, като разбира основните социкултурни особености в тях</p> <ul style="list-style-type: none"> • Следва точно указания и инструкции • Анализира и систематизира прочетената информация • Намира прилики и разлики • Използва компенсаторни техники за извличане на информация <p>Намира конкретна информация в художествен и научно-</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Установяват връзки между характерни жестове и изказ, звук, текст и образ • Разбират следните словесни действия: социални актове, търсене и даване на информация, заемане на позиция, намерения за действие, чувства и отношения, дискурс <p>Учениците трябва да могат да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разбират основната информация от кратки разкази, приказки, откъси от романи, новели и драматични произведения, биографии, стихотворения, комикси, кратки статии и материали от вестници и списания указания, надписи, обяви, съобщения, плакати, разписания, каталози, проспекти, формуляри, картички, имейли... • Изпълняват ролята на читател в сферата на средствата за масова информация, свободното време и на образованието • Четат и разбират текстове по теми за ежедневието, бит, учебна среда, дом, семейство, приятели, междуличностни отношения, начин на живот, свободно време, мода, време (астрономическо), празници, обичаи, културно наследство, съвремие и странознание, културни прояви, спорт, услуги, пътуване, транспорт, туризъм, екология, природна среда, професии • Разбират и разграничават усвоените граматични структури (вж. слушане) • Разбират разположения във времето и пространството, количествени и качествени отношения, връзки за притежание, сравнение, логически връзки • Разбират следните словесни действия: социални актове, търсене и даване на информация, заемане 	<p>Логически отношения в изречението и текста, между параграфите</p> <p>Текстова разновидност</p> <p>Аргументация</p> <p>Инфинитив</p> <p>Модалност</p> <p>Съгласуване на времената</p> <p>Конструкции за изтъкване</p>	<p>На учениците трябва да се даде възможност да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • четат различни типове оригинални и дидактизирани текстове на френски език • работят с материали от различни информационни източници (книги, дидактически комплекти, списания, вестници, интернет, автентични материали от ежедневието) • работят със справочни материали (речници, граматика, енциклопедии, интернет) 	<p>Глаголни времена</p> <p>Проблеми на интерференцията</p> <p>Разширяват социкултурните си познания, свързани с национални традиции, обичаи, ценности, изучавани литературни произведения и произтичащите от тях различия и прилики</p> <p>Чужд език</p> <p>Интернационални думи, техника за изучаване на чужди езици, социкултурни връзки и компенсаторна компетентност</p> <p>Математика, информатика и информационни технологии</p> <p>Сравняване на стойности, логически разсъждения и изводи</p>
--	--	--	---	---	---

	<p>популярен текст, каталози, справочници и проспекти, статии от юношески вестници и списания</p> <ul style="list-style-type: none"> • Търси, открива и свързва елементи • Открива причинно-следствени връзки • Разпознава някои стилистични особености (разговорен, стандартен, художествен, публицистичен, научен стил) 	<p>на позиция, намерения за действие, чувства и отношения, дискурс</p>	<p>Безлични форми</p> <p>Идиоми</p> <p>Ритмична група</p>	<ul style="list-style-type: none"> • четат индивидуално, в малки и големи групи • прилагат различни стратегии за четене и учене 	
<p>Г О В О Р Е Н Е</p>	<p>Води разговор на познати теми, като коментира факти, изразява мнения и чувства, обсъжда съвместна дейност, изразява съгласие и несъгласие</p> <ul style="list-style-type: none"> • Отговаря логично и задава въпроси • Прави предложения • Аргументира се чрез подходящи примери <p>Изразява желание да получи информация, предмети и услуги, като се аргументира</p> <ul style="list-style-type: none"> • Търси информация в учебни и ежедневни ситуации • Аргументира предпочитанията си <p>Води разговори по телефона и оставя съобщения на телефонен секретар</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разговаря по телефона на различни ежедневни теми и 	<p>Учениците трябва да могат да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Водят разговор с един или повече събеседници • Правят разширено ситуативно изказване • Доказват, резюмират, изказват намерения за действие, изразяват отношение и чувства, правят заключение • Правят кратки спонтанни или подготвени изказвания • Водят кратки разговори по телефона в реални и симулативни ситуации • Изпълняват ролята на говорител в сферата на средствата за масова информация, услугите и свободното време • Говорят по теми за ежедневиe, бит, учебна среда, дом, семейство, приятели, междуличностни отношения, начин на живот, свободно време, мода, време (астрономическо), празници, обичаи, културно наследство, съвремие и странознание, интеркултурни връзки, културни прояви, спорт, услуги, пътуване, транспорт, туризъм, екология, природна среда, професии, представят себе си и събития • Участват в дискусии и вземат думата 	<p>Логически отношения в изречението и текста, между параграфите</p> <p>Текстова разновидност</p> <p>Аргументация</p> <p>Модалност</p> <p>Съгласуване на времената</p> <p>Конструкции за изтъкване</p> <p>Безлични форми</p> <p>Идиоми</p>	<p>На учениците трябва да се даде възможност да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Общуват в реални и симулативни ситуации • Общуват в среда с благоприятен психологически климат • Да се изказват по лични и вълнуващи ги проблеми • Участват в проекти • работят индивидуално, в малки и големи групи • прилагат 	<p>Обществени науки и гражданско образование</p> <p>Сведения за основни събития от френската история, разширяване на информацията за франкофонския свят (карти, схеми, научно-популярни текстове), европейски структури, гражданско общество, граждански права и отговорности, национална идентичност, межкултурни</p>

	<p>изразява различни комуникативни намерения</p> <ul style="list-style-type: none"> • Формулира конкретно съобщение за телефонен секретар <p>Прави устно изложение по тема/ и съобразява речта си с комуникативната ситуация и използва подходящи езикови средства, прилага компенсаторни стратегии</p> <ul style="list-style-type: none"> • Съобразява езикови средства с комуникативната ситуация • Произношението и интонацията не затрудняват комуникацията <p>Използват компенсаторни стратегии</p>	<ul style="list-style-type: none"> • В речта си използват подходящи граматически структури, не пречещи на разбирането • Разполагат изложението си правилно във времето и пространството, изразяват количествени и качествени отношения, връзки за притежание, сравнение, логически връзки • Служат си със следните словесни действия: социални актове, търсене и даване на информация, заемане на позиция, намерения за действие, чувства и отношения, дискурс • Използват подходящи езикови и невербални компенсаторни стратегии – уточняващи въпроси и обяснения, синоними, антоними, преформулиране, мимики, жестове... 	<p>Инфинитив</p> <p>Ритмична група</p> <p>Интонация</p> <p>Фонемни (носови, дълги и кратки, отворени и затворени гласни, дифтонг, свързване, елизия)</p> <p>Ударения</p>	<p>различни стратегии за говорене</p> <ul style="list-style-type: none"> • изграждат стратегия за учене 	<p>връзки, образование, професии</p> <p>Природни науки и екология</p> <p>Знания за човешкото тяло, здравословен и природосъобразен начин на живот, живот без дрога, опазване на природата, научно-технически прогрес, известни учени</p>
<p>П</p> <p>И</p> <p>С</p> <p>А</p> <p>Н</p> <p>Е</p>	<p>Предава основното съдържание на прочетен текст под формата на подробен план</p> <ul style="list-style-type: none"> • Съставя план въз основа на водени бележки • Извлича, синтезира и предава основната информация <p>Пише лично или читателско писмо</p> <ul style="list-style-type: none"> • Описва и коментира конкретни случаи и факти • Изказва свои мнения, доводи и предложения и изразява чувства <p>Съставя стандартен автобиографичен текст – CV</p> <p>Представя, описва,</p>	<p>Учениците трябва да могат да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пишат картички, лични и читателски писма, електронни съобщения, автобиография, кратки обяви и съобщения, разширен план на писмен текст, на изказване, изложение на факти, данни и събития по тема, преразказ въз основа на прочетено, чуто, видяно, съчинение в рамките на 180 думи • Доказват, резюмират, изразяват отношение и чувства, правят заключение • Изпълняват ролята на пишещ в сферата на кореспонденцията, свободното време, образованието и обществения сектор • Пишат по теми за ежедневие, бит, учебна среда, дом, семейство, приятели, междуличностни отношения, начин на живот, свободно време, мода, време (астрономическо), празници, обичаи, 	<p>Логически отношения в изречението и текста</p> <p>Текстова разновидност</p> <p>Аргументация</p> <p>Модалност</p> <p>Съгласуване на времената</p> <p>Конструкции за</p>	<p>На учениците трябва да се даде възможност да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Пишат в реални и симулативни ситуации • Работят в среда с благоприятен психологически климат • Участват в проекти • работят индивидуално, в малки и големи 	<p>Изкуства</p> <p>Разширяване на познанията за някои франкофонски творци</p> <p>Младежка култура</p> <p>Разучаване на песни и танци</p> <p>Домашен бит и технологии</p> <p>Използване на интернет за целите на обучението по френски език</p>

	<p>характеризира, дефинира, интерпретира</p> <p>Използва езикови средства, съобразени с основните изисквания за писмено общуване, чието графично оформление, правопис, пунктуация се доближават до чуждоезиковите норми</p> <ul style="list-style-type: none"> Пише четливо и форматира прегледно текста на страницата и в цялостното си изложение Използва подходящи за писменото общуване езикови средства Правописът и пунктуацията не възпрепятстват разбирането на написаното 	<p>културно наследство, съвремие и странознание, интеркултурни връзки, културни прояви, спорт, услуги, пътуване, транспорт, туризъм, екология, природна среда, професии</p> <ul style="list-style-type: none"> Използват подходящи граматически структури, не пречеци на разбирането (части на речта и изречението и техните функции и връзки, видове изречения, отношения във времето и пространството, времена, модалност и наклонения, съгласуване на времената в изявително наклонение, деятелен и страдателен залог, логически отношения на условия и подчиненост, противопоставяне, цел, причина, пряка и непряка реч) Разполагат изложението си правилно във времето и пространството, изразяват количествени и качествени отношения, връзки за притежание, сравнение, логически връзки Използват подходящи езикови компенсаторни стратегии – уточняващи въпроси и обяснения, синоними, антоними, преформулиране 	<p>изтъкване</p> <p>Безлични форми</p> <p>Идиоми</p> <p>Ритмична група</p> <p>Инфинитив</p> <p>Пунктуация</p> <p>Ударения</p>	<p>групи</p> <ul style="list-style-type: none"> прилагат различни стратегии за писане изграждат стратегия за учене използват възможностите на НТИК за обмен на писмена информация 	<p>По възможност – реална комуникация чрез използване възможностите на електронната поща, чат и форуми</p> <p>Физическа култура и спорт</p> <p>Спортове, олимпиади, състезания, известни спортисти, възпитание на състезателен дух и чувство за екипност</p>
--	---	--	---	--	---

V. МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ

Учебната програма по френски език е рамков документ на МОН. Препоръчаните контекст и дейности, междупредметни връзки, методи и форми на оценяване ориентират по отношение на условията, които най-ефективно допринасят за постигането на очакваните резултати и които следва да бъдат подходящо интерпретирани и обогатявани от учителите съобразно конкретната среда и предложената програма.

Основните педагогически принципи, които трябва да се имат предвид при прилагането на настоящата програма се основават на разбирането за това, че:

- ученикът е в центъра на обучението, с неговите нужди и постижения, неговата мотивация, желание, воля и умения за учене;
- се насърчава неговата любознателност и творческа активност;
- ученикът е активен партньор в процеса на обучението: той познава и приема целите, подходите, съдържанието и начините за оценяване;
- ученикът и учителят заедно анализират постигнатото и съвместно търсят ефективни стратегии за учене;
- ученикът поема своята отговорност за постиганите от него резултати;
- учителят улеснява процеса на обучението, като се съобразява както с целите и крайните резултати, определени в тази програма, така и с индивидуалните особености на учениците и класа.

Учебната програма е разработена така, че ученикът може да усвоява знания и умения чрез индивидуални и групови форми на обучение, при които да работи ефективно самостоятелно или в екип, прилагайки свои стратегии за учене.

Усвояването на граматични и лексикални структури би следвало да се осъществява на спираловиден принцип. Балансът между усвоени и нови знания и умения трябва внимателно да се поддържа, създавайки чувство за увереност и напредък у ученика.

Важно място в учебната програма се отделя на усвояването на информация за Франция и франкофонските страни и придобиването на социокултурни умения за общуване, като формирането на социокултурна компетентност бъде и елемент от формирането на критично мислене.

Учебната дейност в клас се извършва на базата на учебни комплекти, помагала и разнообразни допълнителни материали, съответстващи на тази учебна програма и подбрани от самите учители.

VI. СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ

В осми клас с интензивно изучаване на френски език постиженията на ученика в областта на устната и писмената реч се оценяват в еднаква степен.

Учителят осъществява текущ пряк и непряк контрол върху работата на класа и на отделния ученик.

Оценката като цяло би трябвало да има формиращ характер, като на ученика се дава възможност да осъзнае постигнатото, да осъзнае и коригира пропуските си.

Оценката трябва да има мотивиращ, а не санкциониращ характер.

Процесът на оценяване цели формиране и на умения за самооценяване.

Особено важно е формите на оценяване да бъдат разнообразни и да отчитат системно постиженията на ученика в различните дейности.

Говорната продукция на учениците би следвало да се оценява по следните критерии:

- адекватност спрямо поставените условия;
- съдържателност и свързаност на изказването;

- спонтанност на речта;
- богатство на изказа;
- степен на коректност;
- степен на самокорекция (използване на компенсаторни умения);
- степен на оригиналност на изказването и изразяване на лична позиция.

Писмената продукция на учениците би следвало да се оценява по следните критерии:

- адекватност спрямо поставената задача;
- съдържателност;
- богатство на изказа и разнообразие на граматическите и лексикалните структури;
- степен на коректност;
- степен на оригиналност.